

Transgrese jako změna / Změna jako „transgrese“

Transgrese je schopna pouze taková událost, která je už předtím schopna sebevýkonu (tj. nejen výkonu svého bytí, ale návratu k sobě ze svého odstupu od sebe), tedy která je schopna nejen transience (transitivnosti), ale transgrese. Předpokladem této zdánlivě základní schopnosti pravé události je ovšem sebeustavení události jakožto subjektu, a protože předpokladem této proměny virtuální události v událost „reálnou“ je nejen její transience (transitivnost), ale také schopnost vykročení události ze sebe a překročení vlastních mezí směrem k jiným událostem a zase návratu k sobě, je tudíž právě transgrese v čemsi (v nějaké své složce) něčím původním, originérním, z pouhé transitivity neodvoditelným. Transgrese má proto v transienci (resp. ve schopnostech k ní) pouze jeden z předpokladů (možná přesněji: jednu z podmínek), ale nikoli základ ani zdroj, a tak musíme zdroj či „počátek“ transgrese připsat nikoliv události samé, nýbrž zřejmě jejímu „ne-bytí“ (a tím spíše „ne-jsoucnosti“). Jinak řečeno, základem transgrese musí být buď totéž nebo něco aspoň velmi přibližně podobného základu počátku (a základu) bytí události samé (a tím i předpokladu jejího aktivního sebevýkonu). Takže platí, že na počátku každé skutečné „akce“ není jen sám subjekt (jakožto dosud daný, rozumí se od chvíle, kdy si ho událost ustavila resp. kdy se sama stala subjektem), ale něco velmi blízkého a snad i podobného tomu, jak byla sama událost vyvolána k „bytí“. Dalo by se proto snad právem říci, že tak jako každá pravá událost vyvstává (emerguje, rodí se atd.) z „ničeho“, podobně z „ničeho“ začíná také každá její skutečná akce. A protože není žádné pravé transgrese bez akce či aktivity příslušné události, a každá taková akce nutně začíná jak v rámci události, tak mimo její rámec, totiž opět z „ničeho“, je třeba tu předpokládat něco podobného, co se pokoušíme přiblížit při výkladu „víry“ jakožto zároveň „daru“ a zároveň „výkonu“, totiž „dělání víry“ (jde o „víru dělající“, která však sama není a nemůže být pouhým výkonem dělání, výkonem jakékoli aktivity).

(Písek, 120617-2.)